

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

EARLY CHILDHOOD EDUCATIONAL MANAGEMENT OF THE SCHOOLS UNDER THE RATCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

น้องลิน เกตุแก้ว¹

NONGLIN KATEKAEW

อารมณ จินดาพันธ์²

AROM CHINDAPAN

สมใจ เดชบำรุง³

SOMCHAI DEJBAMRUNG

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 6 ด้านคือ 1.ด้านการสร้างหลักสูตร 2.การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3.การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ 4.การบูรณาการเรียนรู้ 5.การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ 6.ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 138 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจำนวน 8 คน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจำนวน 17 คน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่ทำการทดสอบ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Post Hoc Comparison)

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี (Student Master of education Bangkokthonburi University)

² อาจารย์ ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี (Instructor Dr., Faculty of education Bangkokthonburi University)

³ อาจารย์ ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี (Instructor Dr., Faculty of education Bangkokthonburi University)

ผลการศึกษา พบว่า 1. สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการ ประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ เด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร จำแนกตามสังกัดของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่มีสังกัดสถานศึกษาต่างกัมีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างหลักสูตร 2) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 3) ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 4) ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ 5) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็ก 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก และในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ การจัดการศึกษาปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were to 1) examine the early childhood educational management of the schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 and 2) to compare the states of early childhood educational management of the schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 in 6 aspects including 1. curriculum development, 2. environment management facilitating learning progress, 3. performing activities promoting children's development and learning, 4. integrating learning activities with teaching learning subject matters, 5. evaluating children's development and learning and 6. promoting the relationship between teacher and children's family.

The sample were 138 primary schools offering early childhood education under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 in academic year 2018. The respondents were comprised of 8 school administrators of private schools, 17 administrators of municipal schools and 113 school administrators under the Office of Basic Education Commission. The instrument used for collecting the data was a 5-point rating scales with the reliability of .98. The statistics used for analyzing the collected data were percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and One – Way Analysis of Variance.

The research results revealed that

1. Overall, the early childhood educational management of the schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 was rated at high level. When considered in each aspect, it found that all of aspect, were also rated at high level. The mean scores listed in order from highest to lowest included suitable curriculum development, performing learning

activities promoting children's development and learning, evaluating children's development and learning, integrating learning with learning subject matters, managing environment facilitating children's learning and promoting the relationship between teacher and children's family.

2. Opinions on early childhood education management of school administrators. It found that the administrators/from different school had different opinions regarding the management of early childhood education in 6 areas: 1) the curriculum development; 2) the creation of a conducive environment; 3) The development of children's learning and development. 4) The integration of learning. 5) The evaluation of development and learning. 6) The relationship between the instructor and the child's family. The overall difference was statistically significant .05.

KEYWORDS : EARLY CHILDHOOD EDUCATIONAL MANAGEMENT

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาเกือบทุกประเทศ แต่คุณภาพการศึกษาในการพัฒนาคนแต่ละเพศวัย ในเกือบทุกประเทศล้วนขึ้นกับช่วงระยะเวลาที่แต่ละคนได้รับการศึกษา กล่าวอีกนัยหนึ่งคุณภาพมนุษย์ทุกคนขึ้นอยู่กับได้รับการพัฒนาดังแต่เริ่มวัยเริ่มต้น ซึ่งเท่ากับเป็นการวางรากฐานให้กับคุณภาพชีวิตของคนและประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 ข, หน้า 40) กล่าวเชิงหลักการมนุษย์ทุกคน ทุกเพศวัย ล้วนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ากว่าทรัพยากรใด ๆ คุณภาพของคนเป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ แม้ว่าแต่ละประเทศจะมีทรัพยากรธรรมชาติอันจำกัดเพียงใดก็ตาม หากว่าพลเมืองในประเทศนั้นมีคุณภาพแล้วก็อาจอนุมานได้ว่า ประเทศนั้นย่อมเจริญก้าวหน้า อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพของพลเมืองจะแตกต่างกันเพียงใดนั้นจึง

ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในแต่ละประเทศ

หากพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่ผ่านมาในเชิงปริมาณ อาจกล่าวได้ว่า ในภาพรวมประสบผลสำเร็จ แม้อาจจะมีปัญหาติดขัดเกี่ยวข้องกับทรัพยากรการดำเนินงานบ้างก็ตาม ทั้งนี้จากรายงานความก้าวหน้าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ปี 2551-2552 พบว่า ในปี 2550 ประชากรในกลุ่มอายุ 0-5 ปี ส่วนใหญ่จะได้รับการเลี้ยงดูโดยครอบครัว อายุ 3-5 ปี ได้เข้ารับการเตรียมความพร้อมในสถานศึกษา ซึ่งในปี 2550 เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการเตรียมความพร้อมในสถานศึกษา มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 87.2 ของประชากรอายุ 3-5 ปี ซึ่งน้อยกว่าในปี 2549 แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี มีโอกาสเข้ารับการศึกษาน้อยลงในเรื่องของการเรียนรู้พบว่า ปัญหาส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ในด้านการจัดการเรียนรู้เด็กปฐมวัย ในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กอายุ 3-5 ปี เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนา

พ่อ แม่และผู้ปกครอง เพื่อให้มีความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีการอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในเรื่องหลักสูตร พบว่า สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งพบว่า ในด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการล่าช้าเพิ่มขึ้น ทั้งในระดับ 1-3 ปีและ 4-5 ปี ปัญหาจากการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยส่วนใหญ่ยังขาดบทบาทในการส่งเสริมคุณภาพในการบริหารงานการศึกษาปฐมวัย ขาดการบริหารการเชื่อมต่อหลักสูตรการบริหารจัดการหลักสูตรยังมีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจการบริหารทั่วไปและการบริหารทรัพยากรต้องมีการปรับปรุง ส่วนในด้านการประเมินหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า ยังคงต้องปรับปรุงทั้งในเรื่องของวิสัยทัศน์ของหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการสร้างการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการประเมินพัฒนาการเด็กของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 ก, หน้า 3-4)

ความหลากหลายของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอาจมีใช้เรื่องแปลกและหรือขัดแย้งกับแนวมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นหลักยึดแต่อย่างไรแต่ขึ้นอยู่กับ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาแต่ละสังกัดได้ยึดหลักการที่ว่า ผู้เรียนทุก

คนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในส่วนของหลักสูตรซึ่ง สถานศึกษาในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน จะได้รับการยอมรับว่ามีความโดดเด่นในแนวทางดังกล่าวนี้ขณะที่สถานศึกษาในสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีจุดเด่นที่เปิดโอกาสให้ บุคคลและครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย สำหรับสภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ยึดเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของรูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษาอาจมีใช้ปัญหาสำคัญเท่าๆกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เพื่อต้องการทราบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยทั้งในด้าน การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการเรียนรู้อ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กของสถานศึกษาแต่ละสังกัดแตกต่างกันหรือไม่ ในเรื่องใดบ้าง ทั้งนี้ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยและหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยที่

รับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สนใจหรือเกี่ยวข้องกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น หรือเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ใน 6 ด้าน คือ 1.ด้านการสร้างหลักสูตร 2.การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3. การจัดการกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ 4. การบูรณาการการเรียนรู้ 5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ 6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำแนกเป็น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 177 แห่ง

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 9 แห่ง สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 26 แห่ง รวม 212 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ 1 ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 113 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 8 แห่งและสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 17 แห่ง รวม 138 แห่ง ทั้งนี้ การได้มาของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ สังกัดของสถานศึกษา ได้แก่

2.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

2.1.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในด้านต่อไปนี้

2.2.1 ด้านการสร้างหลักสูตร

2.2.2 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

2.2.4 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้

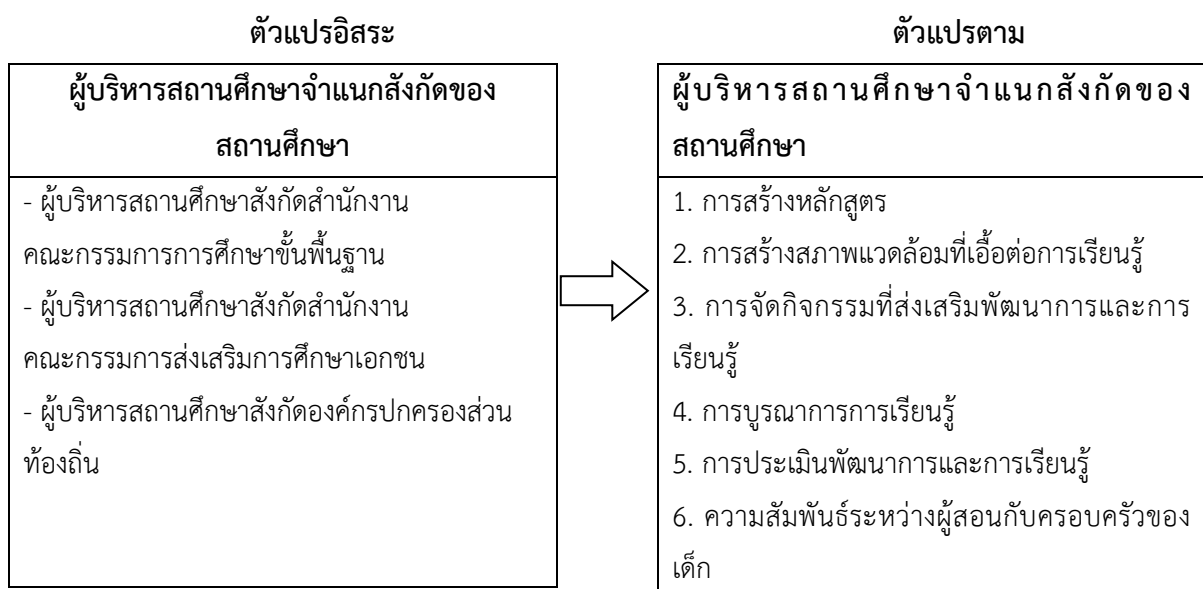
2.2.5 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้

2.2.6 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นการมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของสถานศึกษาประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใน 6 ด้าน คือ 1. ด้านการสร้างหลักสูตร 2. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3. ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ 4. ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ 5. ด้านการประเมินพัฒนาการ และการ 6. ด้านการเรียนรู้และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดเป็นแผนภูมิแสดงกรอบความคิดในการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สถานศึกษา จำแนกเป็น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 177 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 9 แห่ง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ

สังกัดเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล จำนวน 26 แห่ง รวมทั้งสิ้น รวมทั้งสิ้น 212 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 113-แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 8 แห่ง

และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 17 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 138 แห่ง โดยได้จากการเปิดตารางประมาณการกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และทำการเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 1 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรอิสระ** คือ สถานศึกษา จำแนกตามสังกัด ได้แก่

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. **ตัวแปรตาม** คือ สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านการสร้างหลักสูตร

2.2 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

2.4 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้

2.5 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้

2.6 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสังกัดมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามแนวทางจัดการศึกษาปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ในด้านการสร้างหลักสูตร การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและสร้างแบบสอบถาม

2. ออกแบบและสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา

3. ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยวิธีหาค่า IOC (index of item objective congruence) และกำหนดเกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ในแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 30 แห่ง ที่ไม่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ของครอนบาค ทั้งรายข้อ รายด้านและรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.8

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 และนายกเทศมนตรีที่มีสถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและผู้อำนวยการสถานศึกษาเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมทั้งกำหนดนัดหมาย วัน เพื่อขอรับคืนและติดตามด้วยตนเอง

3. ติดตามแบบสอบถามและได้กลับคืนมา 138 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสังกัดวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่และค่าร้อยละโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD. โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้เกณฑ์การแปล

ความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2544, หน้า 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า มีการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า มีการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า มีการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe Post Hoc Comparison) ต่อไป

ผลของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1” ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 138 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ซึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัด

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา

(n = 138)

สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	113	81.9
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน	8	5.8
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	17	12.3
รวม	138	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 100 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 81.9 รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ใน

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน (n = 138)

การจัดการศึกษาปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการสร้างหลักสูตร	4.17	0.27	มาก
2. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.03	0.36	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.10	0.33	มาก
4. ด้านการบูรณาการการเรียนรู้	4.05	0.32	มาก
5. ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.08	0.30	มาก
6. ด้านความสัมพันธ์ผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก	4.02	0.28	มาก
รวม	4.08	0.28	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านพบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในภาพรวมทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการ

ดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสังกัด

สภาพการจัดการศึกษา	สังกัด						รวม		
	สพฐ. (n=113)		สช. (n=8)		อปท. (n=17)		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1.ด้านการสร้างหลักสูตร	4.20	0.27	4.17	0.27	3.99	0.11	4.12	0.22	มาก
2.ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.05	0.37	4.21	0.45	3.88	0.20	4.05	0.34	มาก
3.ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.10	0.34	4.40	0.44	3.97	0.09	4.16	0.29	มาก
4.ด้านการบูรณาการการเรียนรู้	4.06	0.32	4.38	0.46	3.90	0.11	4.11	0.30	มาก
5.ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.10	0.31	4.15	0.33	3.89	0.09	4.05	0.24	มาก
6.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก	4.05	0.32	3.97	0.27	3.86	0.15	3.96	0.26	มาก
รวม	4.09	0.28	4.21	0.31	3.92	0.08	4.08	0.47	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในภาพรวมทุกด้านมีการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก-เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก การ จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน (สช.) ใน ภาพรวมทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็ก รองลงมาคือด้านการบูรณาการการเรียนรู้และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับ ครอบครัวของเด็ก และการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในภาพรวมทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านการสร้างหลักสูตร รองลงมาคือ ด้าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็ก และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพการจัดการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
1.ด้านการสร้างหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.667 236.777 294.645	2 135 137	3.834 0.943	4.067**	0.01
2.ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	57.868 62.978 74.957	2 135 137	28.934 1.754	16.497**	0.00
3.ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.014 65.921 68.935	2 135 137	1.507 0.488	3.086	0.04*
4.ด้านการบูรณาการการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.644 82.935 90.580	2 135 137	3.822 0.614	6.222**	0.00
5.ด้านการประเมินพัฒนาการและการ เรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	9.221 127.445 136.667	2 135 137	4.611 0.944	4.884**	0.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
6.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	33.490	2	16.745	10.172**	0.00
	ภายในกลุ่ม	222.227	135	1.646		
	รวม	255.717	137			

$p < .05$

การวิเคราะห์ความแปรปรวน

สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 (สพฐ.) สำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) มีสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 เมื่อพบนัยทางสถิติสำคัญจึงต้องทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s method) ได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการสร้างหลักสูตร

สังกัดของโรงเรียน		สพฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	2.11	2.00	1.375
1. สพฐ.	2.11	-	0.114	0.739*
2. สช.	2.00	0.114	-	0.625
3. อปท.	1.375	0.739*	0.625	-

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงเรียนสังกัด สพฐ. มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ

สถานศึกษา ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการแตกต่างจากโรงเรียนสังกัด อปท.และโรงเรียนสังกัด สช.

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

สังกัดของโรงเรียน		สพฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	2.85	2.37	4.81
1. สพฐ.	2.85	-	0.475	1.961*
2. สช.	2.37	0.475	-	2.437*
3. อปท.	4.81	1.961*	2.437*	-

จากตารางที่ 6 พบว่าโรงเรียนสังกัด สพฐ. มีการเรียนรู้ของเด็กแตกต่างจากโรงเรียนสังกัด อปท. ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และโรงเรียนสังกัด สช. ของสถานศึกษา ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

สังกัดของโรงเรียน		สปฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	3.97	4.50	3.75
1. สปฐ.	3.97	-	0.526	0.223
2. สช.	4.50	0.526	-	0.750*
3. อปท.	3.75	0.223	0.750*	-

จากตารางที่ 7 พบว่าโรงเรียนสังกัด สปฐ. มีการเรียนรู้ของเด็กแตกต่างจากโรงเรียนในสังกัด อปท. และความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนในสังกัด สช. สถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและ

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้

สังกัดของโรงเรียน		สปฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	2.91	3.62	2.43
1. สปฐ.	2.91	-	0.712*	0.474
2. สช.	3.62	0.712*	-	1.187*
3. อปท.	2.43	0.474	1.187*	-

จากตารางที่ 8 พบว่าโรงเรียนในสังกัด สปฐ. มี ของสถานศึกษา ด้านการบูรณาการการเรียนรู้แตกต่าง ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จากโรงเรียนในสังกัด อปท. และโรงเรียนในสังกัด สช.

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

สังกัดของโรงเรียน		สปฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	2.72	3.12	2.00
1. สปฐ.	2.72	-	0.396	0.728*

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สังกัดของโรงเรียน		สพฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	2.72	3.12	2.00
2. สช.	3.12	0.396	-	1.125*
3. อปท.	2.00	0.728*	1.125*	-

จากตารางที่ 9 พบว่าโรงเรียนในสังกัด สพฐ. มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของสถานศึกษา ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก แตกต่างจากโรงเรียนในสังกัด อปท. และโรงเรียนในสังกัด สช.

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

สังกัดของโรงเรียน		สพฐ.	สช.	อปท.
	$\bar{X}$	3.42	2.00	2.18
1. สพฐ.	3.42	-	1.421*	1.233*
2. สช.	2.00	1.421*	-	0.187
3. อปท.	2.18	1.233*	0.187	-

จากตารางที่ 10 พบว่าโรงเรียนสังกัดในสังกัด สพฐ. มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก แตกต่างจากโรงเรียนในสังกัด อปท. และโรงเรียนในสังกัด สช.

สรุปผลของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 113 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 8 แห่ง และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน 17 แห่ง รวม 138 แห่ง โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการสร้างหลักสูตร
- 1.2 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
- 1.3 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้
- 1.4 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้

1.5 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.6 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

2. สถานศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1-ที่อยู่ในสังกัดต่างกัันมีสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในภาพรวมแตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างหลักสูตร 2)-ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 3) ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก แต่ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่แตกต่างกันใน-2-ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และ 2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยที่พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยซึ่งถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญของเด็กที่จะได้รับการเตรียมความพร้อมที่จะพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็น มีคุณภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ในการที่จะศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวางรากฐานการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่วางรากฐานชีวิตซึ่งสอดคล้องกับ นกนเตร ธรรมบวร (2546 : 191) ที่ได้

กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาก่อนภาคบังคับที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ เพราะเป็นวัยที่มีอัตราในการเจริญเติบโตสูงสุดสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่หากได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างถูกต้องในขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กล่าวถึง แนวคิด ทฤษฎีในการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยนั้นเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพได้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 15) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชาญ ไทยแท้ (2559:108) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องการบริหารงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานีผลการศึกษาพบว่าสภาพการบริหารงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการวงจรคุณภาพของการบริหารงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและภาพรวมของการปฏิบัติงาน-ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงอาจเป็นไปได้ที่ทำให้สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสังกัดต่างกันมีความคิดเห็นว่สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยรวมมีสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างหลักสูตร 2) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 3) ด้านการบูรณาการเรียนรูู้ 4) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และทั้ง 4 ด้านนี้ระดับความคิดเห็นในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ผู้บริหารสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน (สช.) ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เพราะมีภาระงานมากหลายด้านและมีการเปลี่ยนนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบ่อย ผู้บริหารแต่ละท่านมีความคิดด้านการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายในการจัดการศึกษาบ่อยจึงทำให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนมีทัศนคติส่วนบุคคลต่อการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกันอาจมีความขัดแย้งทางความคิด การยอมรับ การรับรู้การจัดการเรียนการสอนในมุมมองที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างจากการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอังคณา จันทรหนองหัว (2557:75) ได้ทำการศึกษาสภาพ

และปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและงานการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงอาจเป็นไปได้ที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสังกัดต่างกันมีความคิดเห็นว่สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยรวมมีสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สถานศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการนิเทศติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี) ควรให้อิสระส่งเสริมและสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปี 2546-และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียนมากยิ่งขึ้น
4. สถานศึกษาควรทำการศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการของนักเรียนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการจัดทำและหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ

พัฒนาการของผู้เรียนมากขึ้น 5. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูจัดทำเครื่องมือการประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนให้มีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบและแบบประเมินผลงาน

6. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็นในการพัฒนาความพร้อมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยสภาพปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ. (2546). คู่มือหลักสูตรปฐมวัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนตร ธรรมบวร. (2546). หลักสูตรการศึกษาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาญ ไทยแท้ (2559:108) การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1 “สร้างเสริมสหวิทยาการ ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจเข้าสู่ AC” วิทยานิพนธ์ การบริหารงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2541). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552 ก). รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้อัตนัยปฐมวัยปี 2551-2552. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552 ข). สภาพการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : อังคณา จันทรหนองหว้า (2557) สภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลจังหวัดอุบลราชธานี ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.